

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 9 Νοεμβρίου 2023
(OR. en)

15270/23

POLCOM 265
COMER 135
UD 251
COHOM 216

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	8 Νοεμβρίου 2023
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2023) 689 final
Θέμα:	ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ σχετικά με τις άδειες εξαγωγής του 2022 δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2019/125 για το εμπόριο ορισμένων αντικειμένων δυναμένων να χρησιμοποιηθούν για τη θανατική ποινή, για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2023) 689 final.

σνημμ.: COM(2023) 689 final

Βρυξέλλες, 8.11.2023
COM(2023) 689 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

σχετικά με τις άδειες εξαγωγής του 2022 δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2019/125 για το εμπόριο ορισμένων αντικειμένων δυναμένων να χρησιμοποιηθούν για τη θανατική ποινή, για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία

1. Εισαγωγή

Στόχος του κανονισμού (ΕΕ) 2019/125 για το εμπόριο ορισμένων αντικειμένων δυναμένων να χρησιμοποιηθούν για τη θανατική ποινή, για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία ¹ (στο εξής: κανονισμός) είναι η παρεμπόδιση, σε χώρες εκτός της ΕΕ, αφενός, της θανατικής ποινής και, αφετέρου, των βασανιστηρίων και άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας. Γίνεται διάκριση μεταξύ:

- αντικειμένων που εκ φύσεως προορίζονται για καταχρηστική χρήση και δεν θα πρέπει σε καμία περίπτωση να αποτελούν αντικείμενο εμπορίου (παράρτημα II)· και
- αντικειμένων που μπορεί να χρησιμοποιούνται για νόμιμους σκοπούς, όπως ο εξοπλισμός για την επιβολή του νόμου (παράρτημα III) ή τα αντικείμενα για θεραπευτική χρήση (παράρτημα IV).

Το εμπόριο αντικειμένων που απαριθμούνται στο παράρτημα III και στο παράρτημα IV υπόκειται σε ορισμένους περιορισμούς.

Το άρθρο 26 παράγραφος 3 του κανονισμού ορίζει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να συντάσσουν δημόσια, ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων. Η έκθεση πρέπει να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των αιτήσεων που έχουν ληφθεί, τα αντικείμενα και τις χώρες που αφορούν οι αιτήσεις και τις αποφάσεις που έχουν ληφθεί όσον αφορά τις αιτήσεις. Το άρθρο 26 παράγραφος 4 ορίζει ότι η Επιτροπή πρέπει να συντάσσει ετήσια έκθεση που συγκεντρώνει τις ετήσιες εκθέσεις δραστηριοτήτων που έχουν δημοσιεύσει τα κράτη μέλη. Η έκθεση πρέπει να είναι δημοσίως διαθέσιμη.

Η παρούσα έκθεση της Επιτροπής περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες χορήγησης αδειών από τα κράτη μέλη για τις εξαγωγές αντικειμένων το 2022² τα οποία είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν για βασανιστήρια ή για τη θανατική ποινή.

Όλα τα κράτη μέλη κοινοποίησαν τον αριθμό των αδειών εξαγωγής που χορηγήθηκαν και απορρίφθηκαν δυνάμει του άρθρου 11 παράγραφος 1 και του άρθρου 16 παράγραφος 1 του κανονισμού, καθώς και τα αντικείμενα και τις χώρες προορισμού τις οποίες αφορούσαν. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών κοινοποίησαν επίσης τον αριθμό ή τις ποσότητες των αντικειμένων που έλαβαν άδεια εξαγωγής και την κατηγορία τελικού χρήστη στον οποίον παραδόθηκαν τα αντικείμενα.

---

¹ ΕΕ L 30 της 31.1.2019, σ. 1.

² Η παρούσα έκθεση δεν περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη χρήση από τους εξαγωγείς της ενωσιακής γενικής άδειας εξαγωγής, σύμφωνα με το παράρτημα V του κανονισμού, για εξαγωγές των αντικειμένων που απαριθμούνται στο παράρτημα IV.

Άδειες δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2019/125

Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 και το άρθρο 16 παράγραφος 1 του κανονισμού, απαιτείται άδεια για την εξαγωγή των αντικειμένων³ που απαριθμούνται στο παράρτημα III και στο παράρτημα IV, αντίστοιχα.

Στο παράρτημα III παρατίθενται ορισμένα αντικείμενα που είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν για την επιβολή βασανιστηρίων ή άλλης σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας. Τα αντικείμενα στο παράρτημα III διακρίνονται στις ακόλουθες κλάσεις: αντικείμενα σχεδιασμένα για την καταστολή ανθρώπων· όπλα και συσκευές σχεδιασμένες για τον έλεγχο ταραχών ή την αυτοπροστασία· όπλα και εξοπλισμός για τη διάχυση χημικών ουσιών εξουδετέρωσης ή ερεθισμού με σκοπό τον έλεγχο ταραχών ή την αυτοπροστασία και συναφείς ουσίες.

Στο παράρτημα IV παρατίθενται ορισμένες χημικές ουσίες που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε θανατηφόρες ενέσεις.

Εκτός από τις περιπτώσεις όπου η ενωσιακή γενική άδεια εξαγωγής που καθορίζεται στο παράρτημα V χρησιμοποιείται για εξαγωγές αντικειμένων τα οποία απαριθμούνται στο παράρτημα IV, η άδεια εξαγωγής πρέπει να λαμβάνεται από τις αρμόδιες αρχές του οικείου κράτους μέλους, οι οποίες απαριθμούνται στο παράρτημα I του κανονισμού.

Οι εξαγωγές προς προορισμούς που απαριθμούνται στην ενωσιακή γενική άδεια εξαγωγής μπορούν συνήθως να πραγματοποιούνται χωρίς τη χορήγηση ειδικής ή συνολικής άδειας από κράτος μέλος. Σύμφωνα με τη μέχρι τώρα προσέγγιση, οι χώρες εκτός ΕΕ συμπεριλαμβάνονται στο παράρτημα V εάν έχουν κυρώσει σχετική διεθνή συμφωνία με την οποία δεσμεύονται να καταργήσουν τη θανατική ποινή για όλα τα εγκλήματα. Για τις χώρες που δεν είναι μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, αυτό σημαίνει ότι η ενδιαφερόμενη χώρα πρέπει να έχει κυρώσει το Δεύτερο Προαιρετικό Πρωτόκολλο στο Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα (ICCPR) χωρίς επιφυλάξεις.

Ωστόσο, αν υπάρχουν βάσιμες αμφιβολίες για την ικανότητα του εξαγωγέα να συμμορφωθεί προς τους όρους της άδειας ή προς τη νομοθεσία που αφορά τους εξαγωγικούς ελέγχους, η αρμόδια αρχή μπορεί να του απαγορεύσει τη χρήση της ενωσιακής γενικής άδειας εξαγωγής.

Το άρθρο 20 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/125 ορίζει ότι η άδεια εξαγωγής που χορηγείται από κράτος μέλος μπορεί να είναι ειδική (άδεια εξαγωγής προς έναν τελικό χρήστη ή παραλήπτη σε χώρα εκτός ΕΕ) ή συνολική άδεια (άδεια εξαγωγής προς έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους

³ Στο άρθρο 2 στοιχείο δ) του κανονισμού, ως «εξαγωγή» ορίζεται «κάθε έξοδος αντικειμένων από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της εξόδου αντικειμένων για την οποία απαιτείται τελωνειακή διασάφηση, καθώς και της εξόδου αντικειμένων μετά από την αποθήκευσή τους σε ελεύθερη ζώνη κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου».

τελικούς χρήστες ή διανομείς σε μία ή περισσότερες συγκεκριμένες χώρες εκτός ΕΕ)⁴.

Τα άρθρα 3, 4 και 5 του κανονισμού απαγορεύουν την εξαγωγή, την εισαγωγή και τη διαμετακόμιση, αντίστοιχα, των αντικειμένων που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ. Οι αρμόδιες αρχές μπορούν να χορηγούν παρέκκλιση από την απαγόρευση, αλλά μόνον εφόσον αποδεικνύεται ότι τα εν λόγω αντικείμενα θα χρησιμοποιηθούν μόνο για δημόσια έκθεση σε μουσείο (είτε σε χώρα εκτός ΕΕ είτε, σύμφωνα με το άρθρο 4, σε κράτος μέλος) λόγω της ιστορικής σημασίας τους.

2. Άδειες που χορηγήθηκαν και άδειες που απορρίφθηκαν

Το 2022, ο συνολικός αριθμός των αδειών που κοινοποιήθηκαν ανήλθε σε 246, ενώ 10 κράτη μέλη ανέφεραν ότι είχαν χορηγήσει άδειες. Τα υπόλοιπα κράτη μέλη ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι δεν είχαν λάβει αιτήσεις για τη χορήγηση αδειών δυνάμει του κανονισμού, γεγονός που υποδηλώνει περιορισμένη δραστηριότητα στον τομέα αυτόν. Όπως και στις προηγούμενες εκθέσεις, τα δεδομένα δεν παρέχουν κρίσιμη μάζα από την οποία να μπορούν να συναχθούν τεκμηριωμένα συμπεράσματα.

Δεδομένου ότι οι ορισμοί της «ειδικής άδειας» και της «συνολικής άδειας» σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού δεν περιλαμβάνουν ποσοτική συνιστώσα, ο αριθμός των αδειών που χορηγήθηκαν δεν συνιστά ένδειξη του πλήθους ή της ποσότητας των αντικειμένων που καλύπτουν οι εν λόγω άδειες. Επίσης, οι πληροφορίες που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή κατά κανόνα δεν κάνουν διάκριση μεταξύ ειδικών και συνολικών αδειών.

Τα κράτη μέλη ανέφεραν ότι απέρριψαν 9 αιτήσεις για άδεια εξαγωγής το 2022. Οι κοινοποιηθείσες περιπτώσεις απόρριψης αφορούσαν αντικείμενα που περιγράφονται στον κωδικό 3.1 του παραρτήματος ΙΙΙ⁵ και προορίζονται για εξαγωγή στη Λευκορωσία, τη Βραζιλία, την Κίνα, την Ινδία, το Ισραήλ, τις Φιλιππίνες και τη Νότια Αφρική, ενώ τα αντικείμενα που περιγράφονται στον κωδικό 2.2 του παραρτήματος ΙΙΙ⁶ προορίζονταν για εξαγωγή στην Αλγερία. Μια άλλη συναλλαγή που απορρίφθηκε αφορούσε αντικείμενα που περιγράφονται στον κωδικό 1.1 του παραρτήματος ΙV⁷ που προορίζονταν για εξαγωγή στην Ινδονησία.

Τα άρθρα 3, 4 και 5 του κανονισμού απαγορεύουν την εξαγωγή, την εισαγωγή και τη διαμετακόμιση, αντίστοιχα, των αντικειμένων που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΙ. Ο κανονισμός επιτρέπει στις αρμόδιες αρχές να χορηγούν παρέκκλιση από την απαγόρευση, αλλά μόνον εφόσον αποδεικνύεται ότι τα εν λόγω αντικείμενα θα χρησιμοποιηθούν μόνο για δημόσια έκθεση σε μουσείο (είτε σε χώρα εκτός ΕΕ είτε, σύμφωνα με το άρθρο 4, σε κράτος μέλος) λόγω της ιστορικής σημασίας τους. Οι αρμόδιες αρχές ανέφεραν ότι δεν χορήγησαν τέτοιες παρεκκλίσεις το 2022.

⁴ Στο άρθρο 2 στοιχείο ιστ) παρέχεται ο πλήρης ορισμός της «ειδικής άδειας». Στο άρθρο 2 στοιχείο ιζ) παρέχεται ο πλήρης ορισμός της «συνολικής άδειας».

⁵ Φορητά όπλα και εξοπλισμός για τη χορήγηση ή τη διάχυση μιας δόσης χημικής ουσίας εξουδετέρωσης ή ερεθισμού.

⁶ Ράβδοι ηλεκτροπληξίας

⁷ Βαρβιτουρικά αναισθητικά σύντομης και μεσαίας δράσης

Στο *παράρτημα 1* της παρούσας έκθεσης παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των αδειών εξαγωγής που χορηγήθηκαν από τις αρμόδιες εθνικές αρχές το 2022, ανά κατηγορία αντικειμένων (παραρτήματα III και IV του κανονισμού). Οι εξαγωγές δυνάμει της ενωσιακής γενικής άδειας εξαγωγής (πάρτημα V) δεν περιλαμβάνονται στις πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των αδειών που χορηγήθηκαν.

Στο *παράρτημα 2* παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των απορρίψεων ανά κατηγορία αντικειμένων (παραρτήματα III και IV).

Στο *παράρτημα 3* παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των αιτήσεων που εγκρίθηκαν και που απορρίφθηκαν κατά την περίοδο 2017-2022.

Στο *παράρτημα 4* παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των κοινοποιηθεισών αδειών εξαγωγής που εξέδωσαν τα κράτη μέλη όσον αφορά αντικείμενα που απαριθμούνται στο παράρτημα III.

Στο *παράρτημα 5* παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τους κοινοποιηθέντες προορισμούς των εξαγωγών που εγκρίθηκαν και που απορρίφθηκαν όσον αφορά αντικείμενα που απαριθμούνται στο παράρτημα III.

Στο *παράρτημα 6* συνοψίζονται οι πληροφορίες που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή σχετικά με την κοινοποιηθείσα τελική χρήση των εξαγωγών που εγκρίθηκαν όσον αφορά αντικείμενα που απαριθμούνται στο παράρτημα III.

Στο *παράρτημα 7* παρέχεται επισκόπηση των αντικειμένων που απαριθμούνται στο παράρτημα III και των οποίων επετράπη εξαγωγή, καθώς και των προορισμών τους.

Στο *παράρτημα 8* παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των κοινοποιηθεισών αδειών εξαγωγής που εξέδωσαν τα κράτη μέλη όσον αφορά αντικείμενα που απαριθμούνται στο παράρτημα IV.

Στο *παράρτημα 9* παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τους κοινοποιηθέντες προορισμούς των εξαγωγών που εγκρίθηκαν και που απορρίφθηκαν όσον αφορά αντικείμενα που απαριθμούνται στο παράρτημα IV.

Στο *παράρτημα 10* συνοψίζονται οι πληροφορίες που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή σχετικά με την κοινοποιηθείσα τελική χρήση των εξαγωγών που εγκρίθηκαν όσον αφορά αντικείμενα που απαριθμούνται στο παράρτημα IV.

Στο *παράρτημα 11* παρέχεται επισκόπηση των αντικειμένων που απαριθμούνται στο παράρτημα IV και των οποίων επετράπη εξαγωγή, καθώς και των προορισμών τους.